

Moció per la implementació de la Renda bàsica universal

En temps de Covid-19 ha resorgit un debat que fa temps que es va posant sobre la taula, el de la possibilitat d'establir una renda bàsica universal (RBU), en tant que política social necessària per garantir el dret a la vida material de totes les persones amb dignitat.

La renda bàsica universal és una prestació universal, incondicional i individual. Aquesta renda assignable monetària incondicionada ha de ser suficient per cobrir les necessitats bàsiques de la vida i això, segons Red Renta Básica, a l'estat espanyol, és equivalent a uns 800 o 900€. El seu finançament és s'articula a través de l'Administració, mitjançant un sistema impositiu redistributiu.

La principal aportació social de la renda bàsica és la seva incondicionalitat, un element que garanteix la justícia social i que permet a tots els ciutadans i ciutadanes definir el seu propi projecte i itinerari vital, facilitant unes relacions socials més justes que evitin vincles de dominació que obliguen a acceptar condicions laborals i de vida que haurien de ser inacceptables en una societat avançada. Les persones i col·lectius impulsors de la RBU arreu del món, alhora, en destaquen diversos avantatges en comparació amb altres tipus de subsidis:

- Evita una realitat absurda que és el fet que algunes persones deixin d'acceptar una feina perquè això comportaria perdre el subsidi que reben.
- Al rebre-la tothom no estigmatitza els perceptors, com sí que ho fan altres tipus d'ajudes.
- Elimina la multiplicitat de subsidis condicionats i evita bona part dels costos administratius propis d'aquests, que requereixen una gran tasca de control de requisits i mèrits per a l'accés.
- Facilita que els professionals dels serveis socials puguin dedicar més temps a projectes emancipadors i comunitaris al reduir-se el temps que han de destinar a la burocràcia i seguiment dels subsidis.

En els darrers mesos i davant la crisi generada per la Covid-19, diversos col·lectius, des de mirades diferents, han defensat de manera més urgent l'aplicació de la RBU. Des de l'àmbit de la cultura, el col·lectiu LGBTI i també professionals del sector públic i la iniciativa social han elaborat manifestos i recollit nombroses adhesions a favor de renda bàsica, com a mecanisme de justícia social, equitatiu amb les diverses realitats familiar i alhora com a eina de promoció i accés a la cultura.

Tal i com l'hem descrit, la renda bàsica no està implementada de manera permanent encara a cap país, si bé existeixen o han existit nombroses iniciatives que s'hi han aproximat i que han permès veure'n els resultats positius. Alaska, Ciutat de Mèxic, Finlàndia o el Canadà en són alguns exemples, però també a Barcelona tenim un projecte pilot que s'hi assimila: el B-Mincome. El B-Mincome va iniciar-se el 2017 a l'àrea de l'Eix Besòs i és "un projecte innovador que preveu invertir directament en les persones i buscar, alhora, una millora dels seus entorns locals immediats, els seus barris i districtes. És per això que combina la percepció d'un ajut econòmic amb quatre tipus de polítiques actives d'inserció sociolaboral en els àmbits següents: formació i ocupació, economia social, ajuts al lloguer d'habitacions i foment de la participació comunitària". A l'espera de l'avaluació definitiva d'aquest projecte pilot, els informes preliminars en valoren positivament els resultats i destaquen

especialment que “el B-MINCOME ha millorat la qualitat de vida i el benestar de la majoria de les persones participants, i també ha proporcionat noves esperances de cara al futur.”

El govern de l'estat, el juny passat va aprovar l'Ingrés Mínim Vital (IMV), una mesura que s'impulsa com a estratègia de reducció de la pobresa i que suposa un pas més en les garanties d'ingressos. La prestació permet complementar-se amb altres ingressos establint un límit i és progressiva en funció dels membres de la unitat familiar. Tanmateix l'IMV ha comportat una nova tramitació en un sistema de protecció social ja saturat i que ens els darrers mesos ha estat incapaç de gestionar amb eficàcia i agilitat els diferents subsidis vinculats al treball que han crescut exponencialment durant l'estat d'alarma. Alhora, l'IMV naixia amb una greu deficiència, és tan limitat que deixa fora bona part dels ciutadans de l'estat que es troben sota el llindar de la pobresa i directament exclou les persones amb situació administrativa irregular o persones amb discapacitat. Pocs mesos després de la seva entrada en funcionament, són nombroses les entitats (sindicats, moviments socials, associacions i partits polítics) que denuncien la nefasta gestió que ha acompanyat aquesta mesura (manca d'informació, col·lapse del sistema, lentitud en les resolucions, traves en la tramitació...). Tot plegat comporta que, com ja s'havia apuntat des de l'inici, milers de persones quedin excloses de poder rebre el subsidi, així el percentatge de peticions resoltes és encara avui molt baix i també ho és el de les que s'han resolt favorablement.

Alhora, el 2017 a Catalunya es va implementar la Renda Garantida de Ciutadania que des dels inicis també ha vingut acompanyada de molts problemes per la seva implementació.

Així doncs, més enllà de l'aprovació d'una nova prestació que aporti ingressos, cal seguir avançant, posar el focus en la lògica de la redistribució de la riquesa i la justícia social i apostar per fórmules com la renda RBU basades en la universalitat i la incondicionalitat.

És per tot això que proposem al plenari de la Diputació de Girona l'aprovació dels següents **ACORDS**:

PRIMER. - Demanar al govern de l'estat la materialització d'una Renda Bàsica Universal.

SEGON.- L'adhesió com a Diputació al manifest "Per una Renda Bàsica Universal" (rendabasicara.org)

TERCER.- La realització d'una prova pilot en diversos municipis de Comarques Gironines d'una renda bàsica, seguint l'exemple del B-Income, que permeti seguir explorant aquesta fórmula com a estratègia de transformació dels serveis socials de base a la nostra demarcació.

QUART.- Donar compte al Govern de l'Estat Espanyol i a l'Associació Xarxa Renta Bàsica RRB-XRB.

Girona, a 16 de setembre de 2020